

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΝΕΑΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Στὴ σημερινὴ εὐαγγελικὴ περικοπὴ ἡ Ἐκκλησία μας προβάλλει, ὅπως κάθε χρόνο τέτοια περίοδο, τὴν παραβολὴ τοῦ Σπορέως.

Κατὰ τὴ συνήθη τακτικὴ Του, ὁ Χριστὸς μας χρησιμοποιεῖ εἰκόνες καὶ γεγονότα ἀπὸ τὴν καθημερινὴ ζωὴ, μὲ τὴν ὁποία εἶναι ἐξοικειωμένοι οἱ ἀκροατές Του, γιὰ νὰ τοὺς μεταφέρει πολὺ σπουδαῖα μηνύματα, ὥστε αὐτὰ νὰ γίνουν εὐκόλα κατανοητά. Ταυτόχρονα ὅμως, τὰ ἀπλὰ λόγια πὺν χρησιμοποιεῖ ἔχουν ἓνα βαθὺ καὶ πλούσιο ὑπαινικτικὸ περιεχόμενο, τὸ ὁποῖο μᾶς προβληματίζει καὶ μᾶς ἀποκαλύπτει καὶ πολλές ἀλήθειες. Ὁ γεωργὸς πὺν ἐξέρχεται νὰ σπείρει, κατὰ τὴν ἐξήγηση τοῦ ἰδίου τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς πὺν ἐνδύθηκε τὴν ἀνθρώπινη σάρκα καὶ ἦλθε στὴ γῆ ὡς ἄνθρωπος. Σὰν νὰ ἐξέρχεται ἀπὸ τὴ θεϊκὴ του δόξα καὶ θέση καὶ εἰσέρχεται στὴν ἀνθρώπινη ἱστορία, γιὰ νὰ σπείρει τὸν σπόρο του. Ὁ σπόρος πὺν σπέρνει εἶναι ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, δηλαδὴ ἡ ἀλήθεια πὺν ἦρθε νὰ φανερώσει στοὺς ἀνθρώπους.

Καὶ μόνο τὸ ὅτι ἐπιλέγει νὰ παρουσιάσει τὸν ἑαυτό του ὡς γεωργὸ – σπορέα ἔχει πολλὰ νὰ μᾶς διδάξει. Ὁ γεωργὸς ρίχνει τὸν σπόρο του χωρὶς ὅμως νὰ ἐκβιάζει ἢ νὰ ἀναγκάζει τὴ γῆ νὰ βλαστήσει τοὺς σπόρους αὐτοὺς. Προφανῶς καὶ εἶναι ἀναγκαῖα ἡ σπορά, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀρκετὴ γιὰ νὰ βλαστήσουν οἱ σπόροι. Ἡ ἴδια ἡ γῆ, ἡ ποιότητα καὶ οἱ συνθῆκες πὺν ἐπικρατοῦν σὲ αὐτὴ, ἐπηρεάζουν καταλυτικὰ τὴν ἐνδεχόμενη βλάστηση τῶν σπόρων. Ἡ γῆ συμβολίζει τὴν πλευρὰ τῶν ἀνθρώπων πὺν δέχονται τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Παρόλη τὴν παντοδυναμία τοῦ

Θεοῦ, παρόλο που ὁ Θεὸς ὡς γεωργὸς ρίχνει τὸν σπόρο καὶ προφανῶς ἐπιθυμεῖ τὴν καρποφορία του, δὲν προκαλεῖ μὲ βίαιο τρόπο τὴ βλάστησή του. Περιμένει τὴ γῆ νὰ δώσει τὸν καρπὸ αὐτῆς, δηλαδή ἀναμένει τὴν πλευρὰ τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἀνταποκριθεῖ. Αὐτὴ ἡ εἰκόνα ζωγραφίζει μὲ πολὺ παραστατικὸ τρόπο τὴ μεγάλη σημασία πού δίνει ὁ Θεὸς στὴν ἐλευθερία μας καὶ πόσο πολὺ σέβεται τὴ δική μας στάση.

Σκεφθεῖτε πόσο διαφορετικὴ θὰ ἦταν ἡ εἰκόνα, ἂν ἀντὶ τοῦ γεωργοῦ πού σπέρνει σπόρους, ἡ παραβολὴ μιλοῦσε γιὰ ἕναν οἰκοδόμο πού ἐρχόταν σὲ κάποια γῆ, τὴν καθάριζε μὲ τὰ μηχανήματά του (ἔστω καὶ μὲ τὰ τεχνικὰ μέσα τῆς τότε ἐποχῆς), τὴν ἔσκαβε, καὶ ἔχτιζε ἕνα ὑπέροχο οἰκοδόμημα. Τὸ ἀποτέλεσμα μπορεῖ νὰ εἶναι πιὸ θαυμαστό, ἀλλὰ ἡ ὅλη δραστηριότητα κατευθύνεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὸν οἰκοδόμο καὶ τὰ μηχανήματά του. Μὲ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο τρόπο, τὰ μηχανήματα «ἐκβιάζουν» τὴ γῆ καὶ αὐτὴ δέχεται τὸ ὠραῖο οἰκοδόμημα.

Μὲ αὐτὴ τὴν ἀντιθετικὴ εἰκόνα κατανοοῦμε λοιπόν, πόσο ὠραία καὶ εὐγενικὴ εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ σπορέα. Ἐπιπλέον ἡ ἴδια ἡ φύση τοῦ σπόρου εἶναι ἄκρως διδακτικὴ. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ παρομοιάζεται μὲ σπόρο. Ὁ σπόρος εἶναι συνήθως μικρὸς, πέφτει στὴ γῆ καὶ σὰν νὰ χάνεται. Ἄν ὅμως βρεῖ τις κατάλληλες συνθῆκες ὑγρασίας, θερμότητας καὶ ἀέρα βλαστάνει καὶ καρποφορεῖ. Ὁ σπόρος, ὅπως γνωρίζουμε, κληροδοτεῖ στὸ νέο φυτὸ τὰ γνωρίσματα τοῦ μητρικοῦ φυτοῦ ἀπὸ τὸ ὁποῖο προήλθε. Πολλὲς φορές ἕνας σπόρος μπορεῖ νὰ μείνει χωρὶς νὰ βλαστήσει γιὰ ἀρκετὸ καιρὸ, καὶ νὰ βλαστήσει ἀπροσδόκητα σὲ πολὺ μεταγενέστερο στάδιο, ἀκριβῶς διότι ἐμφανίστηκαν οἱ εὐνοϊκὲς συνθῆκες.

Ὅλα αὐτὰ βρίσκουν τὴν ἐπαλήθευσή τους καὶ στὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Πολλὲς φορές ἀκούεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ σὲ κάποιες ψυχές, καὶ ἀκριβῶς ἐπειδὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ **πρέπει** νὰ πέφτει σὰν σπόρος στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὄχι ὡς βόμβα πού καταστρέφει, φαίνεται ὅτι χάνεται. Καὶ πράγματι πολὺ συχνά, ὅπως ἐξήγησε ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς στὴ σημερινὴ παραβολή, ὁ σπόρος ὄντως δὲν βλαστάνει. Ὅταν ὅμως βρεῖ γόνιμο ἔδαφος καὶ κατάλληλες συνθῆκες, ἐκεῖνο τὸ μικρὸ καὶ

ἀσήμαντο σποράκι, μεταμορφώνεται κάτω ἀπὸ τὴ γῆ καὶ γίνεται ὀλόκληρο φυτὸ καὶ δίνει τὸν καρπὸ πὺ περιμένει ὁ γεωργὸς γιὰ νὰ θρέψει τὴν οἰκογένειά του. Αὐτὴ εἶναι ἡ κρυφὴ δύναμη τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, πὺ γεννιέται μυστικὰ καὶ χωρὶς ἐξωτερικοὺς θορύβους στὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου πὺ ἔχει κατάλληλο ἔδαφος, καὶ τὴ μεταμορφώνει καὶ τὴν κάνει νὰ μοιάζει στὸν ἴδιο τὸν Θεό, πὺ δίδαξε αὐτὸ τὸν λόγο. Ὅπως καὶ ὁ σπόρος, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μεταφέρει στὸν ἄνθρωπο ὅλες τὶς ἀρετὲς καὶ τὰ γνωρίσματα τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος γίνεται θεοειδής, ὅμοιος μὲ τὸν Θεό, ἅγιος. Παράλληλα, ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, ὅπως καὶ ὁ σπόρος, πολλὲς φορὲς ρίχνεται, ἀλλὰ δὲν βλαστάνει ἀμέσως. Μένει ἐκεῖ στὰ κρυφὰ ἔγκατα τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὅταν δημιουργηθοῦν οἱ κατάλληλες συνθήκες, ἀναπάντεχα βλέπουμε μιὰ ἀλλαγὴ σὲ κάποιο ἄνθρωπο καὶ ἀποροῦμε. Δὲν ξέρουμε ποιὸ παλαιὸ σποράκι, πὺ ἴσως ἔριξε ὁ Θεὸς διὰ τῶν γονέων, διὰ μίας γιαιῆς, μέσω μιᾶς δασκάλας, δι' ἑνὸς ἱερέα, ἀναζωογονήθηκε καὶ βλάστησε γιὰ νὰ δώσει καρπὸ στὸν ἄνθρωπο σὲ μιὰ δύσκολη στιγμή τῆς ζωῆς του.

Εὐλογημένοι Χριστιανοί,

Ἀκούσαμε ὅτι ὁ σπορέας τῆς παραβολῆς ἔριξε σπόρο, ὄχι μόνο στὴν εὐφορὴ γῆ ἀλλὰ καὶ στὸν δρόμο καὶ στὴν πετρώδη γῆ, καὶ στὴ γῆ μὲ τὰ ἀγκάθια. Αὐτὸ μᾶς δείχνει ἀφενὸς πόσο πολὺ ἐπιθυμεῖ τὴν καρποφορία τοῦ σπόρου σὲ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀφετέρου, ὅπως ἀναφέρει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, μᾶς διδάσκει ὅτι ὁ οὐράνιος σπορέας σὲ ἀντίθεση μὲ τὰ ὑλικά χωράφια, μπορεῖ νὰ **καταστήσει δυνατὸ** στὶς ἀνθρώπινες ψυχὲς καὶ ἡ «πέτρα» ν' ἀλλάξει καὶ νὰ γίνῃ εὐφορὴ γῆ, κι ὁ «δρόμος» νὰ μὴν πατιέται πιά, μῆτε νὰ εἶναι ἀνοιχτὸς σ' ὅλους τοὺς περαστικούς, ἀλλὰ νὰ γίνῃ χωράφι γόνιμο καὶ τ' «ἀγκάθια» νὰ ἐξαφανιστοῦν καὶ οἱ σπόροι νὰ ἔχουν μεγάλη ἄνεση νὰ βλαστήσουν. Ἡ Ἐκκλησία μας ἔχει ἀφθονὰ τέτοια παραδείγματα Ἁγίων πὺ μαρτυροῦν αὐτὲς τὶς θαυμαστὲς ἀλλοιώσεις.

Τὰ σημερινὰ μηνύματα τοῦ εὐαγγελικοῦ ἀναγνώσματος εἴθισται νὰ ἀποτελοῦν τὴν ἐτήσια πρόσκληση τῆς Ἐκκλησίας στοὺς πιστοὺς νὰ ἀρχίσουν νὰ

παρακολουθοῦν τὶς κατηχητικὲς συνάξεις ποὺ γίνονται στὶς διάφορες ἐνορίες καὶ κοινότητες. Ὅπως εἶπαμε, ὁ Θεὸς σέβεται ἀπόλυτα τὴν ἐλευθερία μας ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποδοχὴ τῆς διδασκαλίας Του. Ὁ ἴδιος μᾶς ἀποκάλυψε (καὶ κατὰ συνέπεια τὸ ἀποδέχεται) ὅτι πολλὰ χωράφια εἶναι ἐντελῶς ἀκατάλληλα ἢ ἔχουν συνθῆκες ποὺ ἀποτρέπουν τὴν καρποφορία τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Οἱ δύο ἀλήθειες αὐτὲς δὲν πρέπει νὰ μᾶς καθησυχάζουν, ἀλλὰ νὰ μᾶς κάνουν ἐντονότερο τὸ αἶσθημα τῆς προσωπικῆς εὐθύνης ἔναντι τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καὶ εὐρύτερα τῆς στάσης μας ἔναντι ἐνὸς τόσο ἀρχοντικοῦ καὶ ἀνεχτικοῦ Θεοῦ. Ἡ ἐτοιμασία τῆς γῆς τῆς ψυχῆς εἶναι δική μας εὐθύνη. Καὶ τὸ πρῶτο βῆμα τῆς ἐτοιμασίας εἶναι ἡ μελέτη καὶ ἡ ἐντρυφήση στὰ λόγια τοῦ Θεοῦ.

Ὁ προφήτης Ἰερεμίας κάπου γράφει «μακάριοί ἐσμεν Ἰσραὴλ, ὅτι τὰ ἀρεστὰ τῷ Θεῷ ἡμῖν γνωστὰ ἐστί». Δηλαδή ἀποκαλεῖ τοὺς Ἰσραηλίτες εὐτυχισμένους διότι αὐτὰ ποὺ ἀρέσουν στὸν Θεό τους εἶναι γνωστὰ. Σὲ ἐμᾶς τοὺς σημερινούς χριστιανούς εἶναι γνωστὰ τὰ θελήματα τοῦ Θεοῦ; Ὅλα αὐτὰ τὰ ὁποῖα ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς φρόντισε νὰ γραφοῦν μὲ τὴ φώτιση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέσα στὴν Ἁγία Γραφή, μᾶς εἶναι γνωστὰ; Ἔχουμε τὴν αἴσθηση, δυστυχῶς ἀγαπητοί μου, ὅτι πολὺ πιὸ γνωστὰ εἶναι τὰ καθέκαστα τῶν ἀθλητικῶν γηπέδων, τῶν θεάτρων καὶ τῶν τηλεοπτικῶν σειρῶν, οἱ λεπτομέρειες τῆς ζωῆς τῶν διαφόρων διασημοτήτων, τὰ σκάνδαλα τῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς, ἐνῶ τὰ ζωογόνα λόγια τοῦ Θεοῦ ποὺ μποροῦν νὰ ἀλλάξουν καὶ νὰ μεταμορφώσουν τὴ ζωὴ μας, μᾶς εἶναι ἐντελῶς ἄγνωστα ἢ πολὺ ἐπιφανειακὰ γνωστὰ, σὲ σημεῖο ποὺ πολλές φορές νὰ ἀκοῦμε ἀδιανόητες διαστρεβλώσεις τῆς Ἁγίας Γραφῆς ἀπὸ κάποιους ποὺ μιλοῦν, χωρὶς ποτὲ νὰ τὴν ἔχουν μελετήσει πραγματικά. Καὶ ἀκόμα δυστυχέστερα, τὸ παράδειγμά μας αὐτὸ μεταφέρεται καὶ στὰ παιδιά μας, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ μεγαλώνουν ἔχοντας ἀκούσει ἐλάχιστα ἕως καθόλου ἀπὸ ὅσα ἀφοροῦν στὴν πίστη τῶν πατέρων ἡμῶν. Ἡ εὐθύνη γιὰ αὐτὴ τὴν ἄγνοια τῶν παιδιῶν ἀγγίζει πρῶτα τοὺς γονεῖς καὶ μετὰ τὰ ἴδια τὰ παιδιά.

Γνωρίζουμε ὅτι οἱ ἀνταγωνιστὲς τῶν κατηχητικῶν μαθημάτων τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι πολλοὶ καὶ πολὺ πιὸ δελεαστικοί: Ἀθλητικὲς, μουσικὲς,

θεατρικές, κοινωνικές εκδηλώσεις και πάσης λογῆς φύσεως ψυχαγωγίες. Ἡ ψυχὴ ὅμως τοῦ ἀνθρώπου ψυχαγωγεῖται πραγματικὰ κοντὰ σὲ Αὐτὸν ποὺ τὴν ἔπλασε καὶ ὁ Ὅποῖος γνωρίζει τὶς γνήσιές τῆς ἀνάγκες. Οἱ ἄλλες ψυχαγωγίες, ὅσο καὶ ἂν παρουσιάζονται ὡς ἀθῶες καὶ ἀβλαβεῖς, στὴν καλύτερη περίπτωσι δὲν μποροῦν νὰ γεμίσουν τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου μακροπρόθεσμα καὶ κυρίως δὲν μποροῦν καὶ δὲν ἐπαρκοῦν νὰ δώσουν νόημα στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου.

Γιὰ αὐτὸ εὐλογημένα τέκνα τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας περιφέρειας, σᾶς προτρέπουμε πατρικά, μὲ πραγματικὴ ἀγάπη ἀλλὰ καὶ ἀγωνία, συναισθανόμενοι τὴν κρισιμότητα τοῦ ζητήματος, νὰ προσέλθετε στὶς κατηχητικὲς δραστηριότητες τῆς Μητροπόλεως μας καὶ νὰ συμβουλέψετε, καὶ νὰ παρακινήσετε καὶ τὰ παιδιά σας νὰ πράξουν τὸ ἴδιο. Ἡ ὠφέλεια στὶς ψυχές σας θὰ εἶναι ἀναμφισβήτητη καὶ χειροπιαστή. Μᾶς τὸ διαβεβαιώνει ὁ ἴδιος ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ: «γεύσασθε καὶ ἴδετε ὅτι χρηστὸς ὁ Κύριος· μακάριος ἀνὴρ, ὃς ἐλπίζει ἐπ' αὐτόν».

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν

† Ὁ Τριμυθοῦντος Βαρνάβας

Ἱερὰ Μητρόπολις Τριμυθοῦντος,
12 Ὀκτωβρίου 2025.

Σημείωση:

Τὸ παρὸν νὰ ἀναγνωσθεῖ στὸ ἐκκλησίασμα τὴν Κυριακὴ 12 Ὀκτωβρίου 2025 καὶ νὰ ἀναρτηθεῖ στὸν πίνακα ἀνακοινώσεων τοῦ Ναοῦ.